

ABONAMENTUL:
Pe un an 160 Lei
Pe jumătate de an 80 Lei
Exemplarul 3 Lei

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-TĂRĂNESC ARĂD

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARĂD
Strada Horia No. 2.
(Clubul Partidului
Național Tărănesc)

Ion Vidu.

Iată încă unul de care ne-am legat nădejile noastre. Încă unul din rândul dascălilor de frunte. S'a dus, precum s'au dus și ceilalți: mulțumit că și-a făcut datoria. Așa câteva zile de când, la 8 Februarie, închise ochii pentru totdeauna și Ion Vidu. Se cuvine ca aici, în acest loc să-i aducem prinosul nostru de recunoștință și un ultim omagiu și să ne ocupăm de acest neuitat și vrednic dascăl din generația aproape de șfîntit. Se cuvine de câte ori se rărește rândul bărbaților culturii noastre naționale să relevăm meritele cari încontestabil sunt și rămân adevărate perle a bogăției noastre spirituale. Se cuvine de câte ori se ridică o nouă și proaspătă movilă care acoperă cu o mormântală și cucernică induioasă pământestile rămășițe, să ne aplecăm frunțile înaintea marilor suflete de harnici și devotați dascăli ai țărâniei. Din rândul lor face parte și strălucitul nostru măiestru de muzică, Ion Vidu, renumitul diriginte al reuniunii corale din Lugoj și compozitorul neuitat al cântărilor populare „Negruța”, „Peste deal”, „Lugojana”, „Auzi Valea” și al multelor cântări naționale ca „Pui de lei”, „Deșteaptă-te române”, „Marșul libertății”, „Osana ție Rege” și al celor bisericesti, de o rară frumusețe.

Mort de pneumonie în vârstă de 68 de ani, d. Ion Vidu lasă în urma sa o bogăție pe care dela începutul carierei a destinat-o neamului său. Precum un Eminescu, Coșbuc, Creangă, Carageale, sau V. Alexandri în urma unei activități scriitoricești sunt pilastri literaturii noastre clasice, d. Ion Vidu ia loc alături de marii intemeietori ai muzicii românești.

Îl plânge acum întregul Banat de care îl lega atâta dragoste în cei 33 de ani petrecuți în orașelul de pe malul Timișului, îl jăluște o țară întreagă, pentru care și-a consacrat viața, și forțele și s'au indoliat peste 180 coruri de plugari și peste 60 fanfare sătești cărora Ion Vidu le-a dat viață.

Banatul, prin moartea măestrului Vidu a suferit o nouă și dureroasă pierdere dela moartea celorlalți cărturari și oameni politici de seamă ca Brădiceanu C., V. Branisce, Popovici Bănățeanul etc. Dar acest doliu în care este învăluită țara Begheiu și a Timișului nu este numai al ei ci și al nostru. Compozitorul muzical Ion Vidu este doar originar din județul Arad, din comuna Mânereu, și-a făcut studiile de învățător la preparandia ortodoxă română din Arad și de

Către d. Vasile Goldiș

Ziarul „Voința Poporului” din localitate, organul oficial al organizației averescane din Arad... mai incetează a terfeli, calomniile și insulta pe frunțile organizației noastre național-tărăniste între cari și persoane oficiale cari se bucură de toată stima arădenilor pentru trecutul lor și pentru activitatea rodnică ce o dezvoltă în interesul întregii populații din județ și oraș. Atât în tribuna liberă — la loc de frunte, cât și în corpul ziarului se publică articole calomnioase și insultătoare, — ordinare, — menite să calce în onoarea fruntașilor național-tărăniști de aici. Și aceasta se face indeosebi decând ziarul „V. P.” a devenit ziarul organizației averescane, în urma fuzionării organizației lupiste cu organizația d-lui Vasile Goldiș. Față de calomniile vulgare ale unuia zidar de partid care compromite orice năzuință curată a presei românești dela fron-

tera de Vest, ar... pe d. Vasile Goldiș că nu m... cărăm ca oficiosul dsale să b... pe bărbații conducători din org... ția noastră național-tărănistă ca... dela 1928 decând la cârma țării se gă... este un guvern național-tărănesc, s'a năzuit, — ceace au recunoscut toate partidele, — să introducă atât în politică cât și în presă numai raporturi civilizate și un ton urban; la alegeri a invitat pe toate partidele la o colaborare demnă și pașnică iar din luptele politice a exclus mijloacele, tonul, patima și ura cari până la 1928 erau la ordinea zilei.

Dacă până la fuzionarea celor două organizațiuni nu ne-a surprins limbajul și atitudinea necuvincioasă a „Voinței Poporului” ne surprinde acum, când este oficiosul d-lui Vasile Goldiș — al președintelui organizației locale averescane.

N'am avea nimic împotriva și chiar noi o pretindem să i se facă regimu-

lui național-tărănesc o critică severă dar — obiectivă și întotdeauna în comparație cu fostul regim averescan!

Pentru toate calomniile și ofensele publicate, fie în tribuna liberă fie în alt loc din organul local al organizației averescane îl facem direct vinovat pe d. Vasile Goldiș, care evident având calitatea de președinte al acelei organizațiuni patronază toate calomniile și ofensele oficiosului său și pentru cari are în fața opiniei publice întreaga răspundere morală.

Deocomandată ne nizuim a ne păstra calmul și o atitudine cuvincioasă și demnă, dar la nevoie vom putea face uz și noi, poate mai cu sistem și cu mai mult spor și efect, de același limbaj pentru a răsplăti d-lui V. Goldiș pentru toate defaimările lansate de oficiosul d-sale.

Dar și până atunci, d. Vasile Goldiș are cuvântul. **Românul**

aici a plecat apoi pe drumul care duce la înălțimi neprevăzute pentru a se sfârși după voia destinului, precum după voia aceluiaș destin se sfârșesc toate ființele de sub soare, pe un pământ îndepărtat de locul natal, pământ la început străin dar pe care îl îndrăgise repede pentru că întâlni acolo suflete cu aceleași dorinți și străduinți în spre luminișul culturii naționale, sufletele vrednicilor bănățeni.

Aici, în județul nostru, care a dat Banatului și pe celălalt fiu al său, pe compozitorul apreciat Sabin Drăgoi, a muncit de întâia dată d. Ion Vidu. A ocupat o catedră dascălească la sat ca mai târziu să devină profesor de muzică la seminarul teologic din Arad. D'aci, din Arad, unde dirigea întâiul cor românesc pe acel al industriașilor români, pleacă în anii 1888 în țara Banatului, în țara cântărilor, ispitit de mlădierile dulci ale cântecului al cărui apostol devenise și îi rămase fidel și devotat până la ultima resuflare.

Elevul profesorilor M. Popovici și G. Muzicesu a plecat acum pentru totdeauna lăsându-ne moștenire, — unor herezi poate mai târziu ingrați, — toată avuția lui sufletească în care se intruchi-pează cu prisosință dragostea și admirația sa pentru acest popor românesc inzestrat cu toate bogățiile dumnezeiești dar sărac din pricina indolenței innăscute. Pentru Ion Vidu, neamul românesc era un mare cor iar aspirațiunile sale de libertate erau cel mai sublim cântec, ce se mlădia armonios pe glia strămoșească.

Continuarea în pagina III-a

Ecouri politice.

Dl. Iuliu Maniu, care se află actualmente în S. d. rantei va pleca zilele acestea la Paris, care va fi ultima etapă a călătoriei d-sale, fiindcă după câte se pare, a renunțat de a mai vizita Londra.

Dl. Maniu se va reîntoarce în țară la sfârșitul lunii curente.

Unele cercuri au pus în legătură reîntoarcerea dlui Maniu cu un impas în care s'ar găsi guvernul. Faptul nu corespunde adevărului. Zvonurile ce au circulat în timpul din urmă asupra demisiei guvernului sunt dovedite a fi de domeniul fanteziei.

Certitudinea că nu e posibilă actualmente nici un fel de formație guvernamentală, care să ia locul partidului Național-Tărănesc, o are și dl. Mareșal Averescu, care a părăsit țara plecând în Italia, unde își va face obișnuita cură de cel puțin trei luni.

Comisia legislativă a camerei, la care a participat și d. Voicu Nițescu ministrul justiției a căzut de acord ca dobânda convențională din proiectul legii contra cametei să fie de 16 procente, și nu de 18 cum a fost fixat dela început. Dobânda legală a fost menținută la 12 la sută. Proiectul va fi adus în discuția publică numai după ce și consiliul de miniștri își va da asentimentul.

D. general Averescu călătorind în străinătate pe o durată mai lungă de câteva luni, pe timpul absenței conducerea partidului a fost încredințată unei delegațiuni compuse din d. gen. Coandă, ca președinte iar ca membri dnii D. Dobrescu, O. Goga, P. Negulescu, Em. Antonescu.

Ministerul de finanțe d. Mihai Popovici se găsește la Paris pentru negocierea celei de a doua tranșe de împrumut. Despre mersul tratativelor cu bancherii străini americani și suedezi ni-au sosit știri favorabile. Se speră că în câteva zile vom primi informații precise asupra quantumului și condițiilor cu care a fost încheiat. Până la cunoașterea rezultatului definitiv orice șvon sau știre lansată nu poate avea temei serios.

Zilnic se dau știri despre apropiata cădere a guvernului. Aceasta durează acum de doi ani, dela venirea partidului național-tărănesc la cârma țării. Nu trebuie să repetăm că guvernul nu va pleca decât atunci, când el o va crede de bine și nicidecum atunci când ar vrea d. Averescu sau d. Duca și alții cari pândesc momentul.

La încheierea ziarului primim știrea că d. Mihai Popovici a reușit să obțină participarea pieței americane la negocierile de împrumut. Ni s'a mai comunicat că cifra împrumutului ar fi fost urcată simțitor la 31-32 miliarde despre ce, se spune, că guvernul ar fi primit încunoștințare telegrafică. Se mai afirmă că cursul de emisiune a fost stabilit la 86-88 la sută. Ultima știre sosită din capitală dă ca fapt împlinit că împrumutul a fost încheiat. Ne fiind în posesia datelor precise, știrea o dăm cu rezerva cuvenită.

Buletinul Agricol al Camerei de Agricultură a Județului Arad

Prețul cerealelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Grâu	Lei	270—320.—	per 100. kgr.
Orz	"	280—310.—	" " "
Ovăș	"	210—250.—	" " "
Porumb	"	220—250.—	" " "

Prețul vitelor pe piața din Arad în ultimele zile.

Părechea de cai	Lei	12.—15.000.—
" " boi	"	15.—20.000.—
" " porci	"	4.—6.000.—
Una vacă	"	6.—9.000.—

A V I Z.

Absolvenții tuturor școlilor de agricultură, horticultură, viticultură, apicultură etc. indiferent de naționalitatea, studiile sexul și ocupațiunea lor, domiciliați în județul Arad sunt rugați a comunica Oficiului Agricol județean următoarele date:

- 1./ Numele și pronumele
- 2./ Domiciliul
- 3./ Școala de specialitate ce a absolvit și anul absolvirii.
- 4./ Ocupațiunea actuală
- 5./ Dacă este înscris în Corpul Ag-

ronomilor și građul.

- 6./ Specialitatea deosebită.
- 7./ Ce situație distinctivă are în viața publică. (Deconștii ales la Parlament Camera etc.)

Aceasta pentru formarea unui cadru real al tuturor agronomilor de specialitate din țară de către Ministerul de Agricultură, care să fie o evidență clară și precisă a tuturor forțelor pe cari s-ar putea sprijini oficialitatea agricolă.

No. 399/1931.

D-sale D-lui

Președinte al Comit. Agricol local

Dat fiindcă Comitetul Agricol local conform legii este reprezentantul direct primar a Camerei de Agricultură județene și a doua oară factorul cel mai chemat ca să reprezinte interesele locuitorilor din acea comună în orice chestiune de ordin agricol, prin prezenta Vă rugăm a lua la cunoștință următoarele:

1. Mai înainte de toate să îngrijiți de ceea ce este necesar ca biroul D-voastră să fie organizat după toate cerințele legale, având la dispozițiune registre, dosare, sigil și alte unelte de prima necesitate.

2. Corespondența ce Vă sosește de la Camera sau din alte locuri să fie păstrată după număr fiecare la un dosar separat.

3. Adresele sau rapoartele ce ne Veți trimite vor fi provăzute cu numărul referitor de ordine după cum urmează în registru la aceiași dată.

4. Revistele și publicațiunile ce Vi se trimit din partea Camerei le Veți face cunoscut tuturor agricultorilor (publicațiunile prin batere tobei, iar revistele să le distribuiți pentru cetire pe la Casele culturale etc. etc.).

5. Veți purta de grijă ca agendele

oficiale ale Comitetului local precum și dispozițiunile ce Veți primi de la Camera să fie executate întotdeauna în cea mai esemplară ordine căci numai astfel Veți putea corespunde chemării ce vi s-a încredințat prin spiritul legii pentru organizarea Camerelor de Agricultură,

Dacă aveți lipsă de îndrumări fie aceste în orice chestiune oficială Vă rugăm a Vă adresa Camerei care la rândul ei va satisface cu plăcere întotdeauna dorinței D-V.

Toate aceste Vi se comunică întocmai din cauză de ordine căutând a evita în activitatea D-voastră orice motiv pentru bănuială fapt ce în multe cazuri numai urmări bune nu poate avea pentru conlocuitorii D-voastră agricultorii.

Cu un cuvânt, de acum înainte toată sarcina cade asupra D-voastră în cece privește îndrumarea pe un făgaș cât de corespunzător a tuturor chestiunilor ce privesc de la forurile mai înalte și ce vi se încredințează pentru binele și prosperarea agriculturii noastre cu toate ramurile de specialitate ce-i aparțin.

Președinte: Director:
(ss) Dr. I. Marșieu. (ss) N. Popescu.

Arad 12 Ianuarie 1931.

No. 398/1931

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință publică că cu data de

18. Martie 1931.

se va aranja în Timișoara (Sediul Directoratului VII. Ministerial) un mare

Târg pentru animale de reproducție

armăsari, taur, vieri și berbeci

La acest târg pot participa toți crescătorii și din județul nostru, cari intenționează să se prezinte cu reproducătorii din creșterea proprie, în orice caz de prima clasă, aleși.

În consențință deci, rugăm pe toți crescătorii de animale de soi să avizeze deja din vreme Camera intrucât se decid să participe cu animalele lor la târg, pentruca Camera să poată îngriji din vreme de măsurile necesare relativ la actele ce vor fi de recerut în acest scop.

În avizul către Camera se va indica afară de numărul animalelor, speța, vârsta și soiul.

Pentru armăsari, tauri, vieri și berbeci va suporta Camera speșele de transport pe C. F. R. dela gara de imbarcare până la gara Timișoara.

La fel va suporta Camera speșele de transport și pentru reproducătorii:

măsari, tauri, vieri și berbeci cari nefiind vânduți la târg, va trebui să fie rexpediti dela gara Timișoara, la gara de destinație.

La târg se vor putea prezenta și animale de reproducție de genul feminin, iepe, vaci scroafe și oi tot de cl. I, alese.

Pentru aceste însă va suporta Camera numai 20% din speșele de transport pe C. F. R.

Pe terenul expoziției, crescătorii nu vor plăti nici o taxă, numai în caz dacă animalul expus va fi vândut, se va detrage din preț 6% în favorul Comitetului de aranjare, pentru acoperirea diferitelor speșe mărunte.

De nutreț pentru animale pe întreaga durată a expoziției se va îngriji proprietarul.

Termenul de anunțare este fixat irevocabil la data de 20. Februarie 1931

Foarte important!

Primăriilor comunale și Composesoratelor Urbare care voesc să procure animale de reproducție de prima clasă selecționate, necomandăm să cerceteze târgul din Timișoara. Despre hotărârea ce aduc în aceasta privință este necesar să avizeze Camera până la 20. Februarie 1931. pentruca să le putem aranja din vreme actele necesare în a

cest scop. Ajutoare se vor plăti de Camera și pentru cumpărările făcute la Timișoara. Tot asemenea va plăti Camera și speșele de transport pe C.F.R.I dela Timișoara la destinație pentru animalele cumpărate. Târgurile de reproducători a Camerei se vor ține și anul crt. după expoziția dela Timișoara.

Atențiune!

Dacă cineva vrea să aibă vre-o informațiune mai detaliată în chestiune este rugat a-se adresa Comitetului Agricol local din aceea comună care la rândul său va putea cere informațiune dela Camera, prin fir telefonic.

Domnul Președinte și D-nii Membri ai Comitetul agricol local sunt rugați

a aduce conținutul acestei publicațiuni, la cunoștință publică prin afișare și prin baterea tobei, cel puțin de 3. ori până la 20. Februarie când ni-se va raporta de rezultat.

Președinte: Director:
(ss) Dr. I. Marșieu. (ss) N. Popescu.

Copie după adresa Ministerului de Agricultură și Domenii Direcțiunea Agriculturii No. 12017 din 21. Ianuarie 1931.

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință că „Societatea Deutsche Landwirtschaft. Gesellschaft“ organizează viitoare sa expoziție apricolă ambulantă între 2 și 7. Iunie 1931 la Hanovra în Germania.

Persoanele interesate din județul Dvs. doritoare de a vizita aceasta expoziție se vor adresa pentru orice referințe direct la „Deutsche Landwirtschaft“ Berlin S. W. 11. Dessauer Strasse No. 14.

No. 397/1021.

D-sale D-lui

Președinte al Comitetului Agricol local.

Camera noastră în baza legii noi a Camerelor de Agricultură de acum înainte se va adresa D-voastră în orice caz de ordin oficial și pentruca acțiunile ei să poată fi rezolvate fără întârziere și în timpul recerut, prin prezenta Vă rugăm să binevoiți a îngriji cu stăruință ca dispozițiunile din actele

ce vi-se vor încredința din partea acestui birou, să fie executate în deplină ordine căci numai astfel vom putea ca prin muncă comună să stăm într-adevăr întru ajutorul publicului.

De astă dată Vă aduce la cunoștință că în curând se vor distribui următoarele semiețe de primăvară:

Semănță selecționată de ovăș cu prețul de cca. Lei	290-320.	per 100 kgr.
" " de fasole " " " " "	290-320	" " "
" " select. de porumb Bankut " " " "	700-1000	" " "
" " " " " timpuriu " " " "	300	" " "
" " " " " mazărice cu " " " "	300	" " "
" " " " " scele țuragere " " " "	550-650	" " "
" " de trifoi (decuscutat plombat) " " " "	20-26	" kgr.
" " de lucernă " " " "	50-57	" "
" " " " " " " " "	50-60	" "

Totodată Vă facem cunoscut că la preț forte avantajos următoarele magazia noastră se află de vânzare cu șini agricole:

Mașini de semănat.

Cu 14 rânduri sistem Unicum Drill	Lei	8.400.
Cu 16 " " " "	"	11.250.
Cu 18 " " " "	"	12.000.

Mașini de semănat combinate (care samănă și împrăștie gunoial artificial deodată.)

Cu 14. rânduri sistem Imperator	Lei	16.000
Cu 12. " " " "	"	13.000

Mașini de semănat porumb cu 2. rânduri din fier cu corman cu prețul de Lei 6.700.— din care Camera va acorda o reducere de 20%.

Vă rugăm a publica conținutul circularii noastre între agricultorii decolor prin baterea tobei.

Referitor la semănțele de primăvară Vă rugăm ca până în 15. Februarie a.c. să ne înaintați un tablou despre cantitățile ce se vor cere de către locuitorii acelei comuni, după primirea căuia apoi vom îngriji de procurarea

semănței încă din timp.

Banii vor trebui să fie plătiți la preluarea semănței. Cei ce se anunță și sunt trecuți pe tablou vor fi obligați a prelua cantitatea prenotată.

Tablourile ce ne vor sosi după data de 15. Februarie 1931. vor fi satisfăcute numa în cazul când vom mai dispune de rezerve suficiente altfel vor fi socotite ca neavenite.

Președinte: Director:
(ss) Dr. I. Marșieu. (ss) N. Popescu.

Știri mărunte

La 12 cor. s'a ținut la Timișoara o consfătuire a tuturor prefectilor de județ la care a participat și d. ministru de interne I. Mihalache și d. Sever Bocu. S'a debătut problema modificării legii administrative. Dela Arad au participat: dnii prefect Dr. Marșieu, dr. Lazar și viceprimar Dr. Raicu. Seara la 5 a avut loc o gustare oferită de d. Sever Bocu, după care d. Mihalache a luat trenul spre capitală.

La înmormântarea d-lui Ion Vidu din Lugos, Aradul a fost reprezentat prin d. prof. Ion Lipovan care a deșpus o coroană din partea asociațiilor muzicale arădane.

Cereri pentru inoarea permiselor de vânatoare trebuiesc înaintate prefecturii de județ până la 28 Febr. a. c. Autorizații noi nu se vor mai elibera. Petiționarii vor alătura toate certificatele prevăzute de lege, împreună cu recepsele despre plățirea taxelor.

Societatea sportivă „Șoimu” din suburbia Gai aranjează în ziua de 14 cor o petrecere cu dans în localurile restaurantului Jivanelor din str. bisericii, la care invită a lua parte pe toți amicii societății. Inceperea la orele 8 seara.

La 15 cor va avea loc în biserica ort. rom. din Ineu cununia d-lui Gheorghe Neța secretarul preturei cu d-șoara Marioara Bolog fiica văduvei Reveca Bolog din Ineu. Călduroase felicitări.

Continuare din pagina 1

Decorațiile „Bene merenti cl. I” dată încă de Regele Carol I, „Coroana României în grad de ofițer și Comandor”, „Răsplata muncii pentru învățământ cl. I” iar acum „Ordul Reg. Ferd. I”, conferite ca înaltă recunoștință a muncii sale, sunt numai o palidă recompensă pentru tot ce a creat maestrul Ion Vidu. În modestia sa de dascăl din deceniile trecute nici n'ar îngădui o mai mare răsplată pentru activitatea sa muzicală ca dragostea noastră la care este îndreptățit să i-o păstrăm.

Cobza lui Ion Vidu deacum va sta mută, arcușul într-un îndelungat suspin își va aștepta stăpânul care din o voință providențială a trebuit să părăsească totul ce-l legase cu atâtă stăruință de viața omenească, dar cântecele lui vor răsuna necontenit, sprintene și voioase, la horă, la plug și unde coasa își va face drum printre spicele coapte.

De câte ori va răsuna sprintenă „Ana lugoșana”, de câte ori vom auzi cântându-se „Auzi Valea” să nu uităm a-l pomeni și pe Ion Vidu. Și de va răsuna vreodată marșul „Puilor de lei” să rostim cu glasuri cucerite ca în ziua Inverii: adevărat, adevărat c'au fost eroi, au fost în adevăr și am vrea să mai fie cari să aducă pe altarul națiunii aceleași jertfe și bogății pe care le-a adus maestrul Ion Vidu.

—p—

CRONICA ARADULUI

Despărțământul Astra din Șiria a aranjat o conferință la care au participat peste 200 de persoane. Președintele Dr. Simion Pop Zaslo pretor al plasei a vorbit despre familie și raporturile membrilor ei remarcând însemnătatea națiunii. În continuare a relevat îndatoririle clasei intelectuale de a lumina clasa țărănească. D. avocat Bârsan a vorbit despre rolul tineretului intelectual la țară îndemnând tineretului la acțiune culturală.

La 7 cor a avut loc la Șiria o cină de adio aranjată în onoarea d-lui șef-judecător Petre Senciuc care a fost înaintat în gradul de președinte la Tribunalul Arad. În discursurile rostite cu acest prilej s'a remarcat calitățile frumoase ale fostului magistrat dela Șiria și s'a exprimat regretul pentru plecarea lui [din mijlocul unui cerc care l-a iubit și apreciat.

La 23 Febr. ora 10 a. m. se vor licita la prefectura județului Arad mai multe bunuri mici de ale statului situate în plasa Chișineu și Pecica. În publicațiunea de licitare inițială Ministerul agriculturii stabilind condiții de plată prea grele, de a se plăți prețurile într-o sumă după 20 zile dela

adjudecare, d. prefect de județ a intervenit telegrafic la jelaș Minister cerând modificarea condițiilor. Ministerul agriculturii acceptând argumentele d-lui dr. Marșieu a admis ca prețurile adjudecate să fie plătite în trei rate egale în cursul anului 1931. Prin această concesie de timp se speră a se primi prețuri mai mari decât la cele trei licitații ținute anterior fără rezultat. Publicațiunile de licitare au fost trimise tuturor primăriilor din județ precum și municipiului Arad pentru a fi afișate. Informații detaliate se pot primi la cabinetul prefecturii de județ.

Joi seara a avut loc în localul cercului românesc un ceai dansant aranjat de societatea de dans „Hora”. A participat un public select românesc care a petrecut în cea mai bună dispoziție până la orele 12 târziu noaptea. Comitetul și președinta societății dna Col. Manafu merită toată lauda pentru frumoasa inițiativă de a ținea în fiecare Joi lecții de dans românesc. Exemplul ar putea fi urmat și de intelectualii noștri dela țară pentru a împedeca uitarea dansurilor noastre naționale mai frumoasă ca orice dansuri moderne.

Banca „Victoria”

Subscrierea moratorului merge încet. Efectele unei propagande vinovate.

Cetitorii noștri știu starea în care se află banca „Victoria”. Statul și Banca Națională s'au declarat gata de a veni într'ajutor, cu sume importante, dacă va fuziona (se va face una) cu băncile „Timișoara”, și „Bihoreana” cari încă trec printr'o criză la fel — și dacă deponenții ei vor da un nou moratoriu de cel puțin 3 ani. În acest caz, și numai în aceste condițiuni, Statul pune la dispoziția băncii noi, un împrumut de 200 mil. Lei, după care nu se va plăti 10 ani nici-o dobândă; iar Banca Națională va contribui în bani gata, cu o sumă de 150 milioane Lei la amortizarea pierderilor celor trei bănci amintite. Adică aceasta contribuție, făcută în bani gata, nu trebuie replătită Băncii Naționale (nici capitalul și nici dobânzile).

Și când se aduc aceste jertfe atât de importante, pentru cele trei vechi bănci, cu un trecut românesc glorios, — s'a dat dovadă, că Statul și Banca Națională înțeleg să salveze banii deponenților, atât de primejduiți, pe urma pierderilor suferite de acele bănci. Acest sacrificiu este unic în întreagă țară, căci pentru alte bănci nu s'a dat un astfel de ajutor. Cu toate acestea Banca Națională garantat în scris punerea acestor ajutoare de Lei 350.000.000. la dispoziția băncii fuzionate; cu toate că deponenții celorlalte două bănci au și dat acel moratoriu, — o parte dintre deponenții băncii „Victoria” mai stau pe gânduri. Unii speculează, că dacă toată lumea va da moratoriu și ei nu (fiecare crede că numai el singur a descoperit acest și-retlic), — ei vor ajunge mai repede la bani; alții sunt victimele unor vinovați, cari fac propagandă contra moratorului; din diferite motive nemărturisite, pentru că s'rușinoase, dar cari sunt lesne de înțeles. De regulă, aceștia vorbesc pe șoptite, în fraze rupte ori neterminate, trăgând cu ochiul, și lăsând să se înțeleagă tot ce vrei. Între

aceștia sunt și avocați, cari nu se jenează să cerceteze cunoscuții pentru a-i asigura, că dacă ascultă de ei, le garantează cutare cotă din depunere, deoarece partidul lor va veni în curând la putere și atunci sunt mari și tari, etc. etc. Ei visează însă să ajungă curatorul masei la banca „Victoria” împinsă în faliment.

Atunci când mijloacele oferite de Stat și de Banca Națională sunt atât de serioase și eficiente pentru reinvierea băncii și unicele în stare a asigura depunerile primejduite, — nu înțelegem de ce mai stau pe gânduri deponenții, ca să nu semneze moratoriu. Am rămas de-adreptul înmărmuriți la auzirea numelor celor 2 avocați români din Arad, cari fac propagandă pentru zădărnicierea moratorului.

Rugați de o grupă de deponenți, cari ne-au cercetat arătându-ne ce nenorocire-i amenință, dacă prin refuzarea moratorului se respinge ajutorul Statului și al Băncii Naționale, — și convinși fiind și noi că unicul mijloc de salvare a depunerilor este semnarea moratorului, — venim să îndemnăm cu toată convingerea și căldura pe cetitorii noștri, cari au depunerii la banca „Victoria”, să semneze moratoriu fără întârziere, și-i sfătuim să nu asculte de speculanții fără scrupule, pripășiți de eri dealtăeri prin orașul nostru. Banca „Victoria” a adus incontestabile servicii județului nostru, ea merite să fie ajutată, ca să se reculeagă. Dacă banca nouă fuzionată, păstrează tocmai numele ei, și dacă-și are sediul principal tocmai în Arad, este o recunoaștere a serviciilor reale, ce le-a adus această bancă româniei. Nu ne vine a crede, că avocați români vor cuteza a duce până în capăt propagandă împotriva băncii „Victoria”. Ei se vor răsândi, și văzându-și greșala, văzându-și puși față'n față cu datoria lor de

Ghimpți.

Ziarul oficial din Arad al D-lui Goldiș anunță „tratament medical ef-tin pentru membrii Partidului poporului (averescan)”, și că în curând „toți membri vor primi câte un carnet de legitimare eliberat și semnat „de d. Goldiș”.

Al dracului anunț!

Adecă, ceace le-am oferit noi mai de mult simț și ei că le trebuie. Zău, e nostim! Nici că se poate altfel: adecă tratament medical și încă pentru „toți” membri, ba li se dă și carnet. La ce — carnet? Te miri c'or da carnet la toți bolnavii. O chii! Dar, al draculu, să fie acel sanator unde or încăpea toți.

Adecă, tratament medical — și pe deasupra eftin. He-he, „bată-vă să vă bată că rău trebuie c'ași păfit . . .

Alta...

Un afiș original văzuse nu de mult lumina zilei. Un cârciumar din una dintre suburbiile noastre a tipărit următorul text: „Publicațiune! Tot natu care vrea să-și petreacă odată bine și care vrea să zăuite năcazul, nu se uită pe 30 de lei și să ducă Sâmbătă seara (? Febr.) la Milan birtașu că acolo aranjează Șoimu o petrecere de joc și bārem știe că se petrece odată pe cinste. — Toni zice până dimineață!”

Alta...

Se spune că fabrica de zahăr din Arad nu concesiunează cultivarea sfeclii numai țăranilor din partidul liberal. — Poate, d'aceea fiindcă le este prea amar în opoziție și s'ar mai îndulci o lecufă! . . .

Alta...

Camarazii dela „ujșagul” „Reggel” s'au supărat foc pe confratele români „Aradul” pentru că acesta a îndrăsnit să pună la punct o obrăznicie gazetărească la adresa d-lui ministru Mihai Popovici. Ei, camarazilor dela „Reggel” pe noi nu ne interesează cine-i, a-cel „A” dela „Aradul” și nici cine se obrăznicește în „hundra” spiritualității la ziarul Dv. Noi rādem satisfăcuți de amarnica eșire a Dv. pe trei coloane în cari rānjiți și spumegați de ură și de ciudă că vi s'a dat la cap cu ciomagul. . . Ei, de, — și asta e ceva spiritual! Nu-i așa?

Alta...

Ziarul d-lui Goldiș s'a datat la fapte. A dat razna sub turnul primăriei, ziua la amez, și s'a început să strige că „Primarul Luțai a demisionat”. D. Goldiș, ce are de, zis? Spună Dsa ca un vechi mănutor de condei dacă sub regimul maghiar s'au comis vreodată asemenea fapte și dacă sunt demne de un ziar de partid.

D'ale lumii.

„Ce fel de cătană ai vrea să fii, măi Țigane?”, întrebă doftorul oștășesc pe-o namilă de cioroiu, ce venise la recrutare.

— Cătană cu obșit”, Măria tal răspunde Țiganul.

] Adecă oștaş lăsat vatră.

români, văzându-se aduși în conflict flogrant cu opinia publică românească, vor restitui, carnetele de depuneri adunate, proprietarilor lor sfātuindu-și ei să semneze moratoriu.

Noi ne împlinim o elementară datorie punându-ne serviciile noastre la dispoziția celorce voiesc să pună banca în picioare, și celorce voiesc să salveze depunerile.

De tot felul.

Dir. Gen. a C. F. R. a pus în vedere organelor sale că, curba de sacrificiu nu se aplică lucrătorilor din atelierele personalului pendinte de Casa de ajutor, personelor dela Casa de ajutor, la orele suplimentare, lucrărilor ocazionale dela mișcare, întreținere, tracțiune, economat, etc.

Ni se anunță că crescând Dunarea, orașul Vâlcoș din deltă a fost inundat complet, în urma umflării celor 30 de canale pe care se așază acest orașel. Locuitorii s'au refugiat pe câmp. Au fost evacuate peste 300 locuințe și apa a crescut oribil amenințând să acopere întreaga suprafață și să taie orice contact al populației cu satele din apropiere. Guvernul a trimis expediții militare pentru salvare. La încheierea ziarului aflăm că apa e în continuă creștere.

Căile ferate italiene vor pune decurând în circulație pe parcursul Milano-Venezia un tren fulger cu o viteză medie de 105 Km. pe oră. Pe anumite porțiuni ale parcursului, trenul va avea o viteză maximă de 135 Km.

Se anunță o rupere a cartelului dintre fabricanții de zahăr din țară cu tendințe de a cobori prețul zahărului. E știut că menținerea prețului urcat se datorea tocmai acestui cartel. Cîm în toate ramurile de producție s'a arătat în timpul din urmă o criză în urma scăderii consumației, unii fabricanți între cari societatea „Danubiana” proprietara fabricilor de zahăr din Roman Săscut și Giurgiu vrea să scadă prețurile la ce nu se prea învoiesc ceilalți fabricanți din cartel și din care cauza Soc. Danubiana amenință cu ruperea. Fabricanții refractari ideii de scoborire a prețului, drept răspuns la amenințările „Danubienei” au denunțat angajamentele producătorilor scelei de zahăr producând o mare nemulțumire printre aceștia. Acești fabricanți își motivează atitudinea în mod cu totul absurd, anume că Soc. „Danubiana” ușor poate să ceară acum estinerea zahărului după ce și-a amortizat întregul capital investit în fabrici. Dacă așa stau lucrurile, apoi noi am zice că fabricanții potriviți reducerii prețului zahărului n'au nici o dreptate, pentru că capitalurile pe cari le-au investit în fabrici nu trebuiesc amortizate prin tragerea a șapte pei de pe consumator — acum cu salarii mai mici — ci prin o intensificare a consumației care va fi posibilă numai prin scoborirea prețurilor și la zahăr.

Il rade de pomană.

Un Țigan se duse la un barbier și-l rugă să-l rade de pomană, căci n'are bani să-l plătească.

„Bine” răspunse barbierul, „așază-te numai pe scaun!” În gândul său însă zise: „Na lasă, cioroiule, că mi-i pomeni tu, câte zilișoare vei avea!”

Și unde nu mi-ți incepu hoțul de bărbier să-l rade pe bietul Țigan, fără săpun și c'o țaslă de briciu, mai rău decât o bustură ruginită.

Țiganul sta să nebunească de durere, dar nu zicea nimic, deoarece știa că-i de pomană.

Tocmai când se chinuia bietul Herovim mai înfricoșat, s'aude în curtea bărbieriei un câne chilălându-se așa de tare, încât îi luă auzul.

„Ce-o fi cu cânele acela, măi Stăinică?” întrebă bărbierul pe un băiat din frizerie, ce așeză la o parte niște lucruri.

Da Țiganul:

„De bună seamă îl rade și pe el cineva de pomană!”

Inmormântarea lui Ion Vidu.

La funerariile lui Ion Vidu, din 10 cor după știrile pe cari le-am primit a participat o mulțime aproximativ de 20.000. S'au depus o nenumerate jerbe și coroane, și au sosit delegații tuturor asociațiilor muzicale din toate colțurile țării. Corespondentul ziarului Vestul în reportagiul publicat scrie că la ora fixată pentru inmormântare, mulțimea venită din tot cuprinsul țării, ca să aducă un ultim omagiu marelui dispărut, devenise un furnicar formidabil și neîncăpător pe străzile orașului. Corpul didactic al liceului C. Brediceanu, unde defunctul a fost profesor de muzică, a ținut, ca un ultim omagiu, să expună rămășițele pământești ale defunctului în aula liceului, unde s'a oficiat și un scurt serviciu funebru.

De aici cortegiul s'a îndreptat spre biserica ortodoxă, unde avuse loc un nou serviciu religios, Răspunsurile au

fost date de corul d-lui Vidu condus de cunoscutul compozitor bănățean Filaret Barbu. Tot aici, d. ministru Sever Bocu a ținut o înălțătoare cuvântare în care a relevat meritele marelui dispărut. Un moment indiușător și impresionant a fost când între acordurile imnului regal cântat de muzică militară, d. Sever Bocu din înalta încredințare a Regelui Carol II. a depus pe cosciug ultima și cea mai mare decorație „Ordinul Regelui Ferdinand I” ce s'a conferit d-lui Vidu. Au vorbit apoi dnii: profesorul Dr Peteanu în numele corpului didactic, St. Paulian din Turnu-Severin, dr Biraescu primarul Lugojului, protopop Mihăescu din Lugoj, Dr. Nic. Corneanu și dr Lupea, La mormânt au vorbit d. Iosif. Vâlceanu din Timișoara și Dș. Olimpia Teodoru.

Funerariile s'au terminat târziu seara.

Rep.

ECONOMICE

Guvernul a hotărât elaborarea unui plan economic pe o durată de cinci ani, acest pan tinde la consolidarea situației economice a țării prin luare de măsuri raționale.

D Madgearu ministrul de agricultură, în discursul său ținut în conferința economică ce avuse loc în zilele acestea în capitală, a remarcat necesitatea cultivării sistematice a porumbului. D. sa a declarat că România ocupă al doilea loc, după Argentina în exportul porumbului cu un procent de 9 la sută din exportul total mondial. Suprafața cultivată cu porumb în România este de 27 la sută din terenul cultivabil adică 4 milioane 232.016 hectare întrecând suprafața cultivată cu grâu care este de 3 milioane 134.629 hectare. D. Madgearu a documentat cu date precise că producția porumbului din țară pe hectar, cantitativ este sub cantitatea care se produce pe hectar în alte țări. La noi hectarul dă o cantitate de 990 Kgr. față de 1350 Kgr. în Jugoslavia, de 1680 Kgr. în Ungaria și de 1790 Kgr. în Cehoslovacia. Vina trebuie căutată a conclud d. Madgearu în faptul că porumbul nostru a ajuns în stare de corcire de degenerare prin amestecul feluritelor semințe și în modul primitiv de cultură. Ameliorarea acestei stări d. ministru al agriculturii o vede în însemnarea terenurilor cu sămințe de calitate superioară și o regiune producătoare să nu însemnă ze decât același calitate de porumb pentru a se evita amestecarea semințelor, apoi în credite estine pe termen lung și într'un program economic de mai puțin cinci ani.

D. Madgearu s'a declarat adeptul exportului de vite pe timpul cât porumbul nostru este întrecut de produsele superioare ale altor țări precum o face Olanda, Belgia și Danemarca, cari au încetat de a mai produce cereale și cumpărându-le din străinătate le întrebunțează pentru îngrășarea vitelor. D. ministru Madgearu a relevat că va da instrucții camerelor agricole pentru a ținea conferințe practice cu agricultorii pentru încurajarea producției porumbului.

Conferința dlor profesori universitari Ioan Lupaș și Silviu Dragomir, anunțată de ziarul „Aradul” pe ziua de 15 Februarie c. ora 11 a. m. la Palatul Cultural se amână până la o altă dată.

Data târgului de vite anunțat de noi pentru primăvară la Timișoara a suferit o mică modificare întrucât va fi ținut la 18 Martie a. c. și nu la 15. cum am scris anterior.

Gospodarii din Rusia Sovietică în anul acesta, după ce și-au strâns recolta, au fost adunați la primărie, în fața unei comisii comuniste înconjurată de „Comsomoli”, și li-s'au pus întrebări în felul acesta:

Cine dorește să dea recoltă pentru Stat, să ridice mâna sus.

Nimeni nu ridică mâna.

Altă întrebare:

Cine nu voește să dea recoltă pentru Stat, se ridice mâna.

Nimeni nu ridică mâna. De ce? Fiindcă a ridică mâna la prima întrebare,

înseamnă a-și da recolta de bună voie bolșevicilor. A ridică mâna la a doua întrebare, înseamnă a fi primejduiți să fie trimiși în Siberia sub învinuirea că sunt „contra Statului”.

Nerăspunzând la nici o întrebare, țărani sunt arestați și înconjurați de armata roșie. Iar „comsomoli” cu agenții G. P. U-lui, fac perchezitii acasă la săteni și ridică tot ce găsec în gospodăriile lor.

Când toți gospodarii la oaltă protestează față de aceste nedreptăți ce li se fac, atunci sunt sfătuiți să se „colectivezeze”, sau să plece din Rusia-Sovietică. Mulți gospodari și-au dat foc recoltei nu mai să nu ajungă în mâinile bolșevicilor.

OBICEIURILE VECHI. — Vechile obiceiuri ale gospodarilor ruși nu se mai respectă. Nu se mai fac șezători, nici jocuri țărănești și nici cumetriile rămase din moși strămoși.

Gospodarii nu mai știu ce înseamnă haine de sârbătoare și nici ce este o zi de întâlnire la biserică.

Vine! Vine! Teatru românesc

La: 14. Febr. Tony Bulandra cu: „Călătoria din urmă” epizod de război în 6 tablouri.

Inceperea la ora 9 seara. Bilete se primesc la Librăria diecezană Blv. Reg. Maria și la cassa teatrului.

Convocare.

Se convocă Adunarea generală a Comitetului Școlar de pe lângă Școala Normală de Băieți din Arad-Gai pe data de 22 Februarie, 1931. ora 11 a.m. în sala mică a Primăriei, fiind la ordinea zilei;

1/ Verificarea gestiunii anului 1930.

2/ Votarea bugetului pe anul 1931.

În caz, dacă la această dată nu se va întruni un număr corespunzător de membri, Adunarea generală se va ține în 1 Martie, 1931. ora 11 a. m. în același loc.

(ss) Dr. Iulian Borneas
președinte.

Primăria comunei Schöndorf.
No. 846/1930

Concurs.

Primăria comunei Schöndorf în conformitate cu hotărârea No. 5/1931 a consiliului comunal publică concurs pentru completarea postului de impiegat dela aceasta primărie.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în bugetul comunei de pe acest an. Reflectanții la acest post se vor înalta cerea însoțită de actele prevăzute de art. 7. din Regulamentul Legii Statului Funcționarilor publici cel mai târziu până în ziua de 14. Martie 1931.

Vor fi preferați acei ce pe lângă celelalte condițiuni vor posedă și limba germană atât verbal cât și în scris.

Schöndorf, la 7. Februarie 1931.

Primăria

Nr. 159/1931.

Publicațiune.

Primăria comunei Măderat — în ziua de 28. Februarie — va ținea următoarele licitații:

La orele 8. în piața săptămânal din Pâncota — pentru vânzarea unui verneapt de prăsilă.

La orele 11 — la primăria comunei-verbal- pentru cumpărarea alor 10 măji ovăs. cal. I.

La orele 14 — cu oferte închise și sigilate — pentru darea în întreprindere alor 3 debite de beuturi spirtoase. Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 183, 186 și 187 din legea asupra desfacerii spiritului și băuturilor spirtoase.

La orele 16 — verbal pentru darea în întreprindere a lucrărilor de ferar și rotar necesare în decursul anului 1931.

La orele 17 — verbal pentru cumpărarea alor două șezuturi de piele portative.

Licitațiuni vor fi ținute cu respectarea legii C. P. Caietul de sarcini pentru fiecare obiect zilnic se poate cerceta la primărie.

Măderat la 9 Februarie 1931.

Primar comunal: Notar comunal:
T, Ban (ss) Gulácsy (ss)

Primăria comunei Semlac.
No. 223/1931

Publicațiune.

Primăria comunei Semlac publică licitație publică pentru cumpărarea a 2 tauri apți pentru reproducție pe ziua de 15 Martie 1931 ora 10 a. m.

Întrucât prima licitație va rămânea fără rezultat, a doua licitație se va ține pe ziua de 30 Martie a. c. ora 10. a. m.

Licitația se va ținea conform legii contabilității publice.

Semlac, la 7 Februarie 1931

Primăria.